

af hensyn til den aktuelle arbejdssituation, således at man undgår at afdække væsentlige, men for det aktuelle arbejde ikke relevante, forhold af helbreds-mæssig karakter.

Neuro-psykologiske undersøgelser udføres som led i diagnostik m.h.p. at afsløre forskellige former for psyko-patologi, altså sygelige psykiske tilstande eller evt. begyndende sådanne. Neuro-psykologiske undersøgelser anvendes således til *indhentning af helbredsoplysninger*, og vil derfor ikke være omfattet af begrebet færdighedsprøver. Neuro-psykologiske undersøgelser vil derfor være omfattet af lovforslaget.

I visse tilfælde har en personundersøgelse karakter af en kontrolforanstaltning, hvor der ikke ønskes oplysninger om sygdom eller symptomer på sygdom. Dette er fx tilfældet, når en arbejdsgiver gennem blodprøveudtagning ønsker at kontrollere, om en lønmodtager i strid med arbejdsaftalen har alkohol i blodet.

I sådanne tilfælde vil lønmodtageren ofte have underskrevet en erklæring om, at pågældende vil lade sig underkaste sådanne kontrollerende undersøgelser. Det kan også dreje sig om andre stimulanser end alkohol.

Disse undersøgelser falder uden for lovforslaget i det omfang den enkelte foranstaltning ikke tillige har til formål at tilvejebringe oplysninger om sygdom eller om risikoen for at udvikle eller pådrage sig sygdom. Hvorvidt et sådant forbud og den dertil hørende kontrollerende undersøgelse er berettiget eller ej, er et almindeligt ansættelsesretligt spørgsmål.

Det er lagt til grund for forslaget, bl.a. ud fra formuleringerne i gentestudvalgets kommissorium, at det fortsat skal være muligt for en arbejdsgiver at vælge den bedst egnede, men at indhentning af oplysninger om et mere eller mindre godt helbred kun er legitimt, når sådanne oplysninger har en helt umiddelbar, direkte og dokumenterbar betydning for evnen til at udføre det konkrete arbejde (arbejdsdygtigheden), medens normale variationer i hyppigheden af forskellige lidelser eller udsigten til at få disse ikke må have betydning for, hvem der vælges til et arbejde.

Udtrykket »lønmodtagere« omfatter i lovforslaget også de personer, som ansøger om arbejde, og som måske ikke endnu har fået eller haft et konkret arbejde som lønmodtager.

Bestemmelsen i *stk. 2*, sikrer mod lovkonflikter på dette område, idet enhver indhentning af helbredsoplysninger, der har hjemmel i anden særlovgivning, fx arbejdsmiljøloven, sygedagpengeloven, funktionærloven og luftfartsloven, kan fortsætte uanset dette lovforslag, og idet enhver indhentning af helbreds-

oplysninger, der måtte være begrænset eller forbudt efter anden lovgivning, fortsat vil være begrænset eller forbudt uanset dette lovforslag. Ingen af bestemmelserne i dette lovforslag finder anvendelse på indhentning af helbredsoplysninger efter anden lovgivning.

På den anden side indebærer bestemmelsen, at dette lovforslag går forud for mere generel lovgivning som fx forvaltningsloven.

Med hensyn til arbejdsmiljøloven bemærkes, at de helbredsoplysninger, som en arbejdsgiver i medfør af arbejdsmiljøloven og bekendtgørelser udstedt i medfør af arbejdsmiljøloven har pligt til at indhente, er undtaget fra dette lovforslag. Ingen af de aktiviteter, der er omfattet af arbejdsmiljøloven, berøres af dette lovforslag. De tilfælde uden for arbejdsmiljølovgivningen, hvor en arbejdsgiver af hensyn til arbejdsmiljøet ønsker at indhente helbredsoplysninger, er omfattet af lovforslagets § 3.

Der er i flere særlove og bekendtgørelser hjemmel til at stille krav om helbredsoplysninger i forbindelse med en række særlige stillinger og funktioner, fx som pilot, togfører, dykker etc. I visse tilfælde er der med reglerne implementeret EF-direktiver, som indeholder krav om undersøgelser før ansættelse, fx vedr. håndtering af fersk fisk. Gentestudvalget har i sin betænkning gjort rede for disse forskellige tilfælde, men har ikke villet stille spørgsmålstejn ved den generelle berettigelse af sådanne regler. Udvalget har dog i nogle tilfælde tilkendegivet, om sådanne regler rækker videre end reglerne ville gøre, hvis de hvilede på de af udvalget foretrukne principper.

Specielt om tjenestemænd bemærkes, at helbredsundersøgelser i forbindelse med optagelse i en pensionsordning ikke er omfattet af lovforslaget.

Hjemmelen til helbredsundersøgelser af statstjenestemænd findes i tjenestemandsløven, men med virkning fra 1. marts 1992 foretages bedømmelsen af, om en ansøger til en tjenestemandstilling er egnet til at varetage stillingen, af ansættelsesmyndigheden selv og på samme måde, som tilfældet er for ansøgere til stillinger på overenskomstvilkår, jf. Finansministeriets cirkulære af 7. februar 1992.

Øvrige helbredsundersøgelser af (amts)kommunale tjenestemænd som betingelse for ansættelse er omfattet af lovforslaget, idet disse undersøgelser foregår med hjemmel i (amts)kommunale regulativer. Derimod er helbredsundersøgelser af statstjenestemænd ikke omfattet af lovforslaget, idet disse undersøgelser foregår med hjemmel i tjenestemandsløven.

Det er endvidere tilsigtet med bestemmelsen, at forskning, herunder Arbejdsmiljøinstituttets forskning, der er omfattet af lov nr. 503 af 24. juni 1992 om et videnskabetisk komitésystem og behandling